

Eläkeuudistus 2026:

Tuottoja, säästöjä ja vakautta

TELA

Miksi eläkeuudistus tehtiin?

- **Työeläkejärjestelmä on taloudellisesti kestävässä kunnossa**, mutta historiallisen alhainen syntyvyys tuottaa pidemmällä aikavälillä kuitenkin haasteita eläkejärjestelmän kestävyydelle – vaikka nettomaahanmuutto on kasvanut odotettua enemmän.
- Siksi työmarkkinajärjestöt neuvottelivat Petteri Orpon hallituksen toimeksiannosta eläkeuudistuksen, jota koskeva sopimus valmistui tammikuussa 2025.
- Eläkeuudistuksen tuli parantaa työeläkejärjestelmän taloudellista kestävyyttä ja vahvistaa julkista taloutta pitkällä aikavälillä noin **0,4 prosenttiyksikköä** suhteessa bruttokansantuotteeseen, mikä **vastaa noin yhtä miljardia euroa**.

Hallituksen toimeksiannon keskeinen tavoite toteutuu – uudistus vahvistaa julkista taloutta 2 miljardilla eurolla

Eläkeuudistus vahvistaa julkista taloutta

- näin uudistuksen vaikutukset jakautuvat

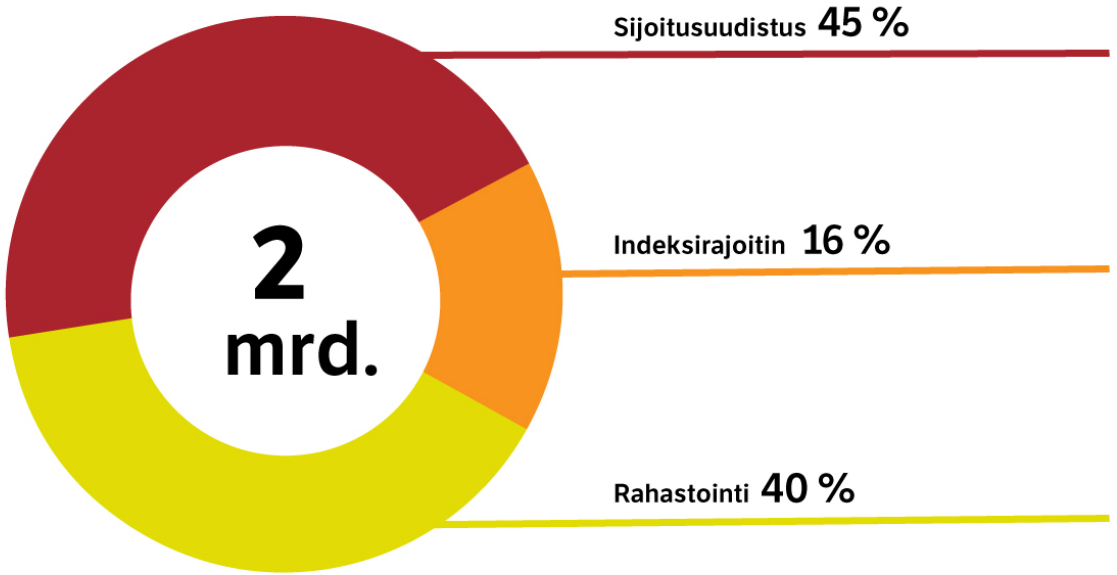

HE; vaikutukset julkiseen talouteen (4.2.2)

TELA

Mikä muuttuu tulevan eläkeuudistuksen myötä?

1. **Työeläkevakuuttajien kykyä ja mahdollisuutta ottaa sijoitusriskiä lisätään** (sijoitusuudistus)
   i. Osakesijoituksia lisätään (OLV-muutos)
   ii. Muutakin riskiä voi ottaa lisää (vakavaraisuuskehikon parametrien muutos)
   iii. Velanottomahdollisuus kiinteistösijoituksissa kasvaa (velkavipu)
   iv. Rahastojen täydennyssäännöksiä joustavoitetaan (täydennyskertoimen kaava)
2. **Rahastointia kasvatetaan** (rahastoitavan karttumisprosentin muutos)
3. **Työeläkeindeksin nousua rajoitetaan** (indeksirajoitin)
4. **Työeläkemaksu pidetään ennallaan vuoteen 2030 asti**

TELA

Viekö eläkejärjestelmä tilan muulta julkiselta taloudelta?

Eläkejärjestelmän BKT-osuus on pysynyt vakaana 2000-luvulla

Työeläkevarojen rahastoinnin sekä viimeisten vuosikymmenten aikana tehtyjen eläkeuudistusten vaikutuksesta työeläkejärjestelmän osuus veroluonteisten maksujen muodostamassa kokonaisuudessa on kuitenkin pysynyt varsin vakaana.

Viereisessä kuvassa vihreä viiva kuvaa lakisääteisten eläkkeiden rahoituksen osuutta BKT:sta 2000-2024 välisellä ajanjaksolla. Kuvasta käy ilmi, että **lakisääteisten eläkkeiden rahoituksen osuus on noussut 11.8 prosentista 12.9 prosenttiin suhteessa BKT:hen**.

Samana aikana eläkkeensaajien määrä on noussut noin 400 000:lla. Eläkejärjestelmän muodostama rasitus julkiselle taloudelle ole noussut muiden ikäsidonnaisten menojen tahdissa.

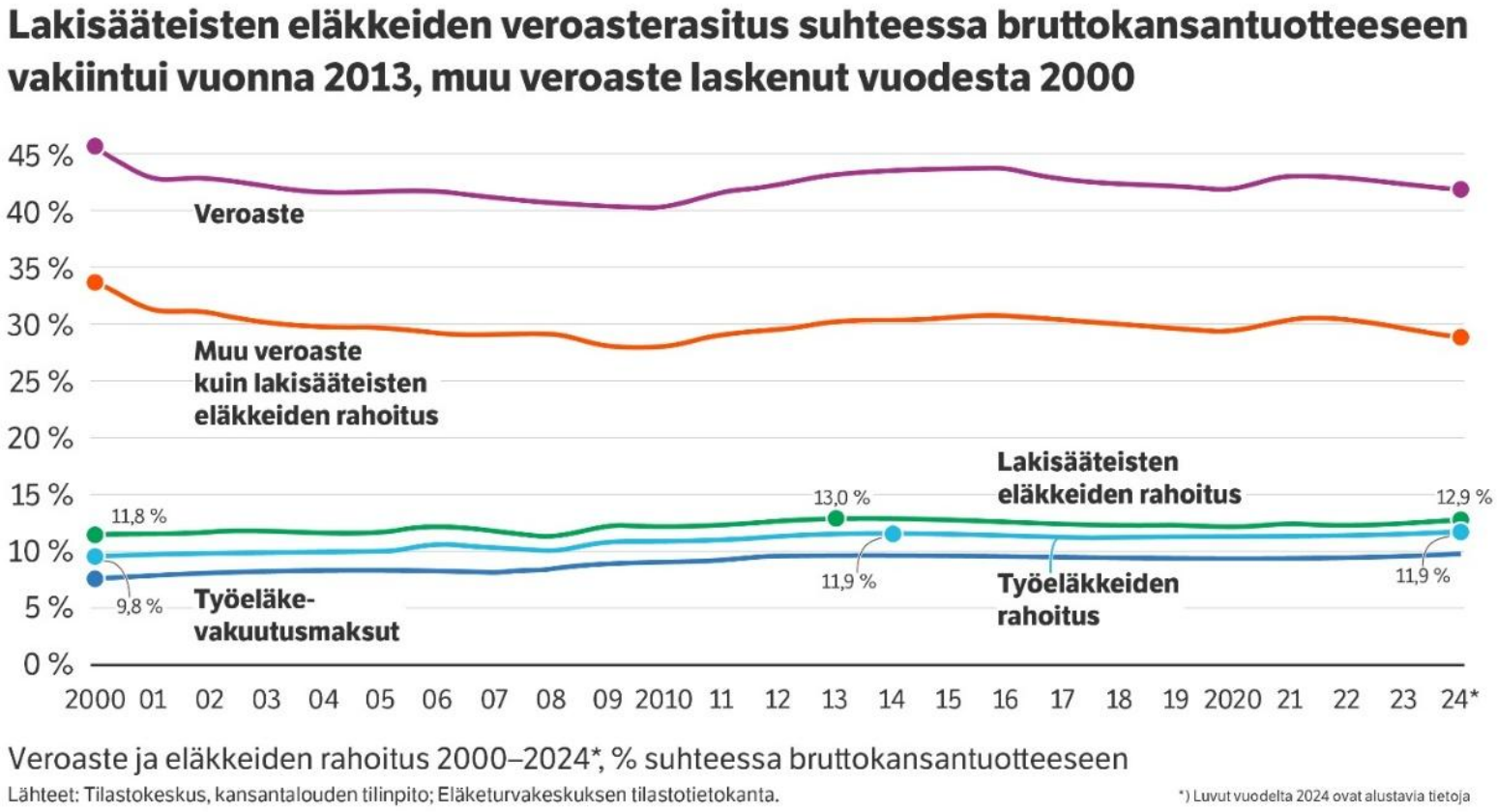

Vanne: Työeläke – Tehokas monitahokas 2025

TELA

Suomessa eläkejärjestelmä ei ole ongelma – se on harvinaista Euroopassa

Kuvio 11. Julkiset menot suhteessa BKT:hen, muutos suhteessa vuoden 2028 tilanteeseen

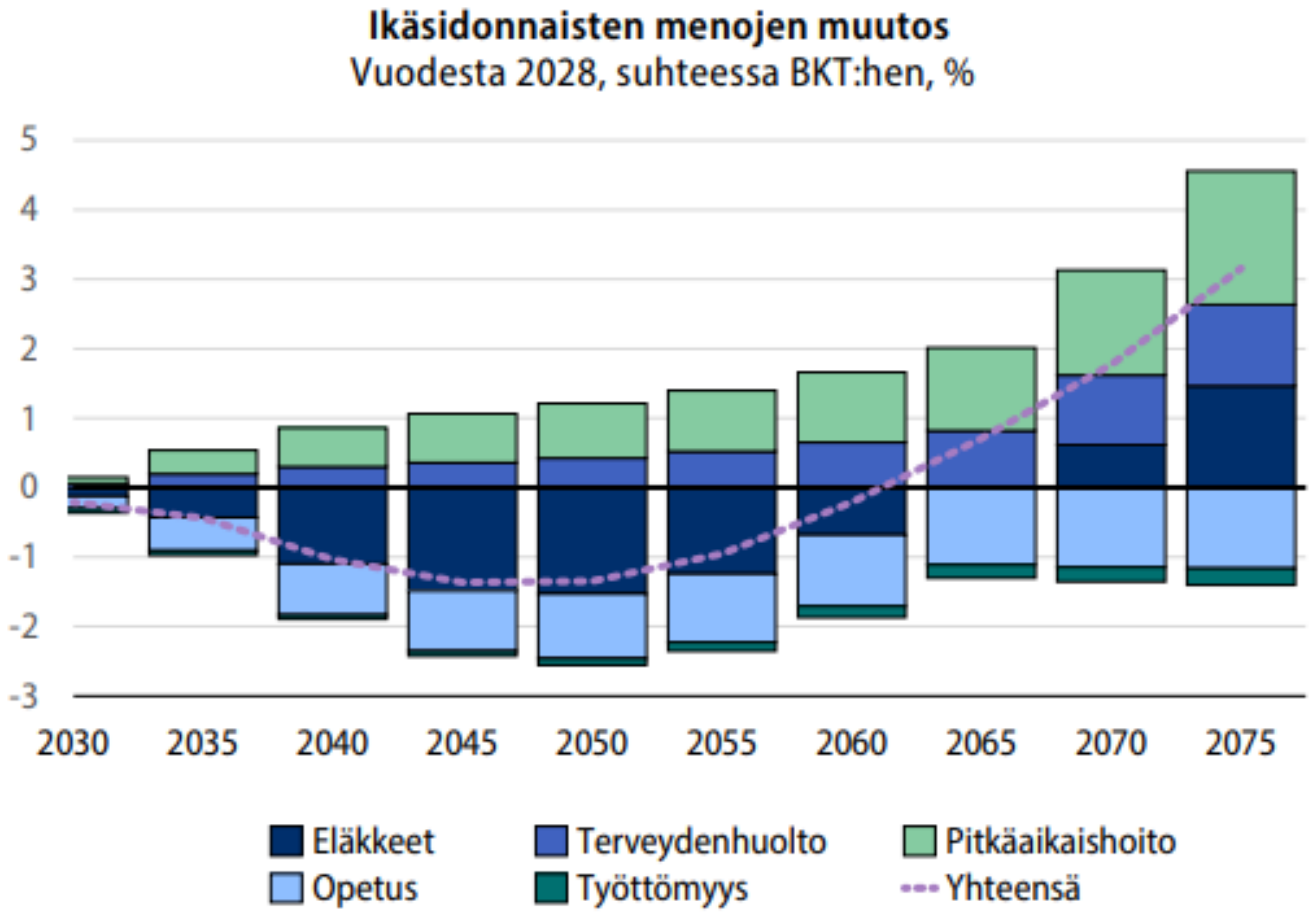

Ikäsidonnaisia menoja erittelemällä selviää, että eläkejärjestelmä päinvastoin ”tekee tilaa” muiden ikäsidonnaisten menojen kasvulle lähivuosikymmeninä.

Tämä on seurausta työeläkejärjestelmän osittaisesta rahastoinnista ja tehdyistä eläkeuudistuksista. Rahastojen tuotoilla katetaan osa työeläkemaksumenosta ja pidetään työeläkemaksutaso vakaana myös pitkällä aikavälillä.

Lähde: Julkisen talouden ylivaalikautinen tavoite 2027-2033

Eläkejärjestelmän aikahorisontti on aina pitkä

- Eläkeuudistuksella tavoiteltiin julkisen talouden vahvistamista pidemmällä aikavälillä. Keinot tavoitteeseen pääsemiseksi ovat ennen muuta pitkän aikavälin keinoja.
- Eläkeuudistuksen hyödyt perustuvat parempiin sijoitustuottoihin ja suurempaan ennakkorahastointiin.
- Eläkeuudistus leikkaa merkittävästi työeläkemaksujen tulevaa nousupainetta. Pitkällä aikavälillä vaikutus on selvä: TyEL-maksu noin 4 %-yksikköä alempi vuoteen 2090 mennessä.
- Vanhuuseläkkeen rahastoidun karttuman nosto (0,4 → 0,5 %) kasvattaa rahastointia. Rahastoiduilla varoilla katettava osuus eläkemenosta kasvaa tulevina vuosikymmeninä. Tämä vahvistaa sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta ja toivottavasti myös nuorten luottamusta järjestelmään.
- Tässä ajassa ei ole järkevää alentaa työeläkkeiden rahastointiastetta tai käyttää työeläkevaroja muihin, sinällään tärkeiden yhteiskunnallisten toimintojen rahoittamiseen. Väestöhaaste ei ole väliaikainen – rahastojen purku siirtäisi laskun nuorille!
- Jatkossakin tarvitaan pitkäjänteistä ja sukupolvien yli kestävää päätöksentekoa.

TELA

Kiitos!